

het project **Koe & Wij**

Zestig veehouders zoeken komende twee jaar uit wat weidegang op het eigen bedrijf betekent. Het zijn bedrijven die in toenemende mate belemmeringen ervaren op het gebied van kleine huiskavel, automatisch melksysteem, koppelgrootte en hoge melkproductie. Veeveelt volgt deze weideperiode hun ervaringen op de voet. Ditmaal de introductie van de deelnemer uit de groep 'weidegang en hoge productie'.

Wie aan Jan (50) en Mien (46) Vermeer uit het Noord-Brabantse Heeze vraagt waarom ze hun hoogproductieve veestapel dag en nacht weiden krijgt meerdere argumenten. 'Het koe-comfort in de stal is niet optimaal om de koeien het hele jaar binnen te houden. Als koeien het gras zelf halen, hoef ik het niet te maaien en weiden is kostprijsstechnisch interessant. Ik realiseer me dat een hoge productie in combinatie met beweiden moeilijk is, maar dat is voor mij juist een uitdaging', zegt de Brabantse melkveehouder.

Gespiegelde siëstabeweidingsplan

Het bedrijf van Vermeer omvat 35 hectare akkerbouw en 800 vleesvarkens. De 50 stuks melkkoeien vormen een aparte bedrijfstak. Voor het melkvee is komend jaar 18 hectare jong gras en 7,5 hectare mais beschikbaar. De gewassen voor het melkvee zijn onderdeel van het bouwplan van het totale bedrijf. 'Hierdoor hebben we altijd een jonge grasmat van maximaal drie jaar oud', legt Jan uit. 'Daardoor is gras op ons bedrijf concurrerend met de opbrengst van mais. Ik schat in dat we per hectare jaarlijks 15 ton droge stof aan gras oogsten.'

De hoge melkproductie – het rollend jaargemiddelde ligt op 9814 kg melk, 4,17% vet en 3,52% eiwit – is geen reden om de koeien niet te laten grazen. Integendeel.

'Als je zorgt voor een juiste balans aan energie en eiwit in de pens, dan produceren koeien veel melk uit weidegras. Van een bui regen vallen hoogproductieve dieren echt niet om.' Vermeer hanteert een systeem van beperkt weiden, waarbij de koeien elke twee dagen een nieuw perceel krijgen. Daarbij maakt hij gebruik van gespiegeld siëstabeweidingsplan. 'Gangbaar siëstabeweidingsplan betekent dat je vroeg in de middag en 's avonds laat nog koeien gaat halen, maar dat vind ik te arbeidsintensief. Onze koeien krijgen nu na het melken nog ruwvoer in de stal en gaan rond het middaguur en 's avonds als ik naar bed ga weer naar buiten. Als ik slaap, zijn de koeien nog volop aan het werk.'

bedrijfsbeweidingsplan

Naam: Jan en Mien Vermeer
Aantal koeien: 50 koeien
Kg melkquotum: 450.000 kg
Oppervlakte: 18 hectare gras, 7,5 hectare mais
Grondsoort: zand
Weideseizoen: april-november
Systeem: B2-O2 via gespiegelde siëstabeweidingsplan en naweiden jongvee
Knelpunt: weiden niet kaal na twee dagen
Oplossing: percelen verkleinen tot 0,8 hectare

'Eenvoud belangrijk'

Gespreid aanbod graseiwit voor hoog productieve veestapel van Jan Vermeer

De hoogproductieve melkveestapel van Jan en Mien Vermeer uit Heeze graast dag en nacht het rantsoen bij elkaar en neemt deel aan het project Koe & Wij. Dankzij gespiegelde siëstabeweidingsplan blijft het aanbod van graseiwit en maisenergie keurig in balans.

Door het eiwit uit het verse gras en de energie uit mais in de stal gespreid aan te bieden blijft ook het ureumgehalte op peil. 'Afgelopen jaar lag het gehalte gemiddeld op 22,8 en bleven de maximale uitschieters in de zomer beneden de dertig.'

Hard voeren

Een verhard kavelpad splitst de huiskavel in tweeën en voldoende waterbakken maken een goede perceelindeling mogelijk. 'We hebben geïnvesteerd in een goede huiskavel', aldus Jan. 'Eenvoud is bij beweiding heel belangrijk. Veel veehouders beseffen niet wat ze daarmee kunnen verdienen. Wij verslijten geen tijd en rubber op de openbare weg.'

Afgelopen jaar leverde het beweiden moeilijkheden op. 'We zijn gewend de koeien in te scharen bij 1600 kilogram droge stof per hectare en na twee dagen de pinken de resten op te laten eten. Het naweiden is cruciaal omdat de melkkoeien daardoor alleen het beste gras opnemen. Maar we waren vorig jaar dikwijls te laat met inscharen; de koeien hadden de weide niet kaal, waardoor we ze een dag langer moesten laten lopen. Dat schopte het schema in de war. Dan krijg je onvoldoende schoongevreten percelen.' Daarom wil Vermeer dit jaar de percelen van 1,1 hectare verkleinen naar 0,8 hectare. 'Jarenlang hebben we dezelfde perceelsgrootte gehanteerd, terwijl het aantal koeien afnam vanwege de toenemende melkproductie. Dit jaar hopen we dat de perceelsgrootte beter past bij de behoefte van de veestapel.'

In de zomer kunnen de koeien een onbeperkt rantsoen van tweeterde mais en eenderde kuilgras tijdens de staluren opnemen. De mais wordt geoogst bij een hoog drogestofgehalte van 38 procent.

projectregisseur hoge productie **Maurice Vossen**

'Gevoel vertalen in cijfers'

'Hoe houd je de productie op peil en beheers je het ureumgehalte? Wat doe je met herfstgras en hoe houd je het gras smakelijk?' Het zijn volgens Maurice Vossen, Koe & Wij-projectregisseur van de groep 'weidegang en hoge productie', slechts een paar vragen waarover de groep van 14 veehouders flink discussieert. 'Het zijn kritische, maar enthousiaste veehouders die niet ten koste van alles hun koeien in de wei willen houden, maar wel tegen problemen aanlopen', aldus Vossen. 'Binnen de groep is veel kennis en de veehouders wisselen veel ervaringen uit. Belangrijker is nu om eerst alle problemen helder en duidelijk te formuleren. Direct oplossingsgericht werken is typisch boereigen.' Het rollend jaargemiddelde van de groep is gemiddeld 9500 kg melk. 'De veehouders hebben het gevoel dat weidegang ook met deze productie economisch en arbeidstechnisch verantwoord is. Dat gevoel moeten we nu zien te vertalen in cijfers.'

'Daardoor zorgt de mais ook voor een beetje extra structuur. Ik houd er niet van om graszaadhooi te voeren, omdat daar te weinig energie in zit voor een hoogproductieve koe. Vanwege de negatieve energiebalans denk ik dat je koeien nooit te hard kunt voeren. Als je goed voor je koeien zorgt, geven ze je ook veel melk terug.'

Jaap van der Knaap